

THÔNG BÁO

Rút kinh nghiệm đối với vụ án hình sự Tòa án xét xử không đúng tội danh

Thực hiện công tác hướng dẫn nghiệp vụ, trả lời thỉnh thị của Viện kiểm sát địa phương, Vụ 7 thấy cần thông báo rút kinh nghiệm đối với vụ án Tòa án xét xử không đúng tội danh, cụ thể như sau:

1. Tóm tắt nội dung vụ án

Vũ Huân Mạnh là công nhân của Công ty trách nhiệm hữu hạn Thương mại và Xây dựng Hưng Ngọc (gọi tắt là Công ty Hưng Ngọc) do ông Vũ Nhân Hưng làm Giám đốc; ông Hưng là bác ruột của Mạnh. Theo hợp đồng lao động, Mạnh được giao quản lý, sử dụng xe ô tô cùng giấy tờ xe để thực hiện nhiệm vụ chở nước rửa đường chống bụi trên tuyến vận chuyển xỉ thải từ Nhà máy nhiệt điện Hải Phòng đến bãi đổ xỉ tại xã Phục Lễ, huyện Thủy Nguyên (nay là phường Nam Triệu, thành phố Hải Phòng).

Do công ty ít việc, ngày 01/8/2024, Công ty Hưng Ngọc chấm dứt hợp đồng lao động với Mạnh. Khoảng đầu tháng 9/2024, ông Hưng gọi Mạnh quay lại hỗ trợ một số công việc do Mạnh đã quen việc, giữa hai bên không ký hợp đồng lao động. Tin tưởng Mạnh là cháu ruột nên ông Hưng giao xe ô tô biển kiểm soát 14C-108.61 cùng giấy tờ xe cho Mạnh sử dụng để chở nước rửa đường.

Trong quá trình sử dụng, Mạnh nảy sinh ý định bán xe. Khoảng 16 giờ ngày 13/9/2024, sau khi thỏa thuận với anh Hoàng Văn Trường, Mạnh đã bán xe ô tô cùng tecz nước trên thùng xe với giá 92.000.000 đồng cho anh Trường và sử dụng toàn bộ số tiền vào mục đích cá nhân.

2. Quá trình giải quyết vụ án

Cáo trạng số 76/CT-VKSTN ngày 19/3/2025 của VKSND thành phố Thủy Nguyên (nay là VKSND khu vực 1 - Hải Phòng) truy tố Vũ Huân Mạnh về tội “Lạm dụng tín nhiệm chiếm đoạt tài sản” theo điểm c khoản 2 Điều 175 BLHS.

Tại phiên tòa, Kiểm sát viên giữ nguyên quyết định truy tố. Tuy nhiên, Bản án hình sự sơ thẩm số 61/2025/HS-ST ngày 30/9/2025 của TAND khu vực 1 - Hải Phòng lại tuyên bố bị cáo Vũ Huân Mạnh phạm tội “Tham ô tài sản” theo khoản 1 Điều 353 BLHS, xử phạt 24 tháng tù giam.

Ngày 21/10/2025, VKSND thành phố Hải Phòng có Công văn số 907/BC-VKSHP báo cáo, xin ý kiến VKSND tối cao về việc xác định tội danh đối với bị cáo Vũ Huân Mạnh.

3. Vi phạm của bản án và vấn đề cần rút kinh nghiệm

Thời điểm ông Vũ Nhân Hưng giao xe ô tô cùng giấy tờ xe cho Vũ Huân Mạnh, Mạnh đã không còn là công nhân của Công ty Hưng Ngọc do hợp đồng lao động đã bị

chấm dứt trước đó. Việc ông Hưng nhờ Mạnh hỗ trợ công việc chỉ mang tính chất cá nhân, xuất phát từ sự quen biết và tin tưởng giữa bác ruột với cháu ruột; giữa Mạnh và Công ty không phát sinh quan hệ lao động, không có thỏa thuận về công việc, tiền công, thời hạn làm việc hoặc giao nhiệm vụ chính thức.

Mạnh không phải là người có chức vụ, quyền hạn trong Công ty; đồng thời ông Hưng cũng không có căn cứ giao nhiệm vụ cho Mạnh theo “hình thức khác” quy định tại khoản 2 Điều 352 BLHS và khoản 5 Điều 2 Nghị quyết số 03/2020/NQ-HĐTP ngày 30/12/2020 của Hội đồng Thẩm phán TAND tối cao. Do đó, Mạnh không phải là chủ thể của tội “Tham ô tài sản” theo Điều 353 BLHS.

Mặt khác, việc giao xe cho Mạnh chỉ nhằm mục đích sử dụng để phục vụ công việc, Mạnh không được giao quyền quản lý hợp pháp đối với tài sản như quyền quyết định sử dụng, phân công, sửa chữa, cho thuê, thanh lý hoặc định đoạt tài sản. Sau khi được giao tài sản một cách hợp pháp và ngay thẳng, Mạnh đã lợi dụng sự tin tưởng của ông Hưng để bán xe, chiếm đoạt số tiền bán xe sử dụng vào mục đích cá nhân. Hành vi của Mạnh có đủ yếu tố cấu thành tội “Lạm dụng tín nhiệm chiếm đoạt tài sản”.

Vì vậy, Cáo trạng của VKSND khu vực 1 - Hải Phòng truy tố bị can Vũ Huân Mạnh về tội “Lạm dụng tín nhiệm chiếm đoạt tài sản” là có căn cứ, đúng quy định pháp luật, việc TAND khu vực 1 - Hải Phòng xét xử bị cáo về tội “Tham ô tài sản” là không chính xác.

Từ vụ án trên, khi phân biệt tội “Tham ô tài sản” với các tội chiếm đoạt tài sản khác, cần đặc biệt chú ý làm rõ tư cách chủ thể của người thực hiện hành vi. Đối với tội “Tham ô tài sản”, người phạm tội phải là người có chức vụ, quyền hạn và được giao quản lý tài sản theo quy định tại Điều 352 và Điều 353 BLHS. Trường hợp người thực hiện hành vi không còn quan hệ công tác, lao động hoặc không được giao nhiệm vụ, quyền hạn hợp pháp thì không thuộc chủ thể của tội “Tham ô tài sản”. Đồng thời, nếu việc giao tài sản xuất phát từ quan hệ dân sự, sự quen biết, tin tưởng cá nhân hoặc thỏa thuận riêng thì cần thận trọng khi xem xét, định tội danh “Tham ô tài sản”.

Vụ 7 thông báo để VKSND các cấp nghiên cứu, định tội danh đối với các vụ án tương tự, qua đó tiếp tục nâng cao chất lượng thực hành quyền công tố và kiểm sát xét xử các vụ án hình sự. /

Nơi nhận:

- Đ/c Viện trưởng VKSNDTC (để b/c);
- Đ/c Nguyễn Đức Thái, PVT VKSNDTC (để b/c);
- Viện phúc thẩm 1, 2, 3;
- VKSND các tỉnh, TP trực thuộc TW;
- Lưu: VT, V7.

**TL. VIỆN TRƯỞNG
KT. VỤ TRƯỞNG VỤ CÔNG TỐ
VÀ KIỂM SÁT XÉT XỬ HÌNH SỰ**

PHÓ VỤ TRƯỞNG

Trần Thị Thanh Thủy